

LUPȚA

le combat

Director : Mihai Korne

Redactor : Antonia Constantinescu

COSTUL ABONAMENTULUI PE UN AN

In franci francezi

FRANTA
EUROPA

FRF 250
FRF 300

In alte valute tariful este majorat
pentru acoperirea cheltuielilor
bancare :
DM 100 - Fr. Elv. 90 - L St. 35

Cu avionul :

AFRICA
AMERICA DE NORD
ISRAEL
AMERICA DE SUD
ASIA
AUSTRALIA

FRF 350
FRF 400

USA 60 sau echivalent
USA 70 sau echivalent

125, Bureaux de la Colline - 92213 St-Cloud - France
Téléphone : (33-1) 41 12 03 73 - Tétex 270125F
Commission Paritaire N° 65481 - C.C.P. : 11 341 71 A Paris
Téléfax : (33-1) 41 12 03 79

Numărul 271

7 septembrie 1996

PAGINI POLEMICE

PROTEST

București, 14 august 1996
Domnule Director, vechi prieten,

În articolul intitulat "Amplora și consecințele fraudei", publicat în prima pagină din Lupta din 22 Iulie 1996, apar, în paragraful 3 ("Manevrele electorale au și început" - vezi alăturat insertul, n. r.), patru afirmații sau insinuări care m-au stupefiat și care sunt tot atâtea aberații sau aserțiuni calomnioase:

1. Alianța Națională Liberală ar spera "sa devină, cu 5 la 6% din voturi un grup parlamentar care să poată oscila între CDR, USD și PDSR". Sau nu pricep eu bine sensul frazei, sau ai vrut să insinuezi că grupurile CDR și USD ar reprezenta adevărata opoziție, pe când ANL ar fi o formație oportunistă, gata să facă alianță cu PDSR. De unde și-a putut veni în

Manevrele preelectorale au și început. Recent formata alianță liberală între PAC și PL'93 speră să depășească cele 500.000 de voturi pe care cele două partide le-au obținut în 2 iunie la Consiliile județene și să devină, cu 5 la 6% din voturi un grup parlamentar care să poată oscila între CDR/ USD și PDSR. Alianța liberală vrea să prezinte însă mai cu seamă un candidat la președinție spre a împiedica alegerea prof. Constantinescu, chiar cu riscul ca Ion Iliescu să fie reales. Nici unul din membrii PAC sau PL'93 nu poate spera să fie ales președinte, în ciuda mijloacelor financiare pe care le-au acumulat în anii tranziției. Alianța poate, desigur, finanța un personaj exterior. Șansele acestuia nu ar fi cu mult mai mari, deoarece nu credem că electoratul opoziției se va lăsa atras de asemenea improvizatie. În schimb, candidatul improvizat poate compromite permițând realegerea lui Iliescu.

mintea o asemenea ipoteză? Oare de la balonul lansat de Adrian Năstase acum câteva săptămâni? și care a fost îndată dezumflat de declarații categorice și din partea PAC și din partea PL93? Din toate partidele de opoziție acestea sunt cele mai puțin susceptibile de a se preta la o colaborare cu PDSR.

2. "Alianța Liberală vrea să prezinte (...) un candidat la președinție spre a împiedica alegerea prof. Constantinescu, chiar cu riscul ca Ion Iliescu să fie ales". Argumentul e total

inconsistent. Sunt de-acuma câteva zeci de candidați declarați. Cu ce ar schimba situația prezența a încă unui candidat? În toate alegerile din Europa democratică e bine cunoscut că tactica electorală recomandă fiecărui partid să prezinte un candidat la președinție, chiar dacă șansele lui par minime, fiindcă e singurul mod de a personifica (sau personaliza) partidul în ochii alegătorilor și de a-i mări spațiul în mass-media. Un exemplu grăitor ni-l dă chiar acum USD : de la anunțarea candidaturii lui Petre Roman la președinție, scorul USD în sondaje a săltat de la 9% la 13%. Un candidat ANL nu ia neapărat voturi de la un candidat CDR (în plus de cele 5-6% cu care-l credeți). Le va lua aproape sigur de la electoratul abstentionist sau nehotărât (40% la ultimele alegeri!), sau chiar - în conjunctura prezentă - de la anumite straturi nemulțumite ale alegătorilor tradiționali ai actualului arc guvernamental. Astfel încât - de-a dreptul invers decât ceea ce afirmi, scorul candidatului ANL va reprezenta un plus pentru candidatul CDR, în cazul în care acesta rămâne campionul opoziției în fața lui Ion Iliescu.

3. Faci aluzie la "mijloacele financiare pe care (membri PAC sau PL93) le-au acumulat în anii tranziției". Afirmație aproape rizibilă : PAC e probabil cel mai sărac partid din opoziție, iar dacă Dinu Patriciu e un om de afaceri prosper, în nici un caz nu poate fi comparat cu Viorel Cataramă, marele comanditar al Convenției, cu miliarde procurate prin combinații financiare la limita escrocheriei.

4. În fine, faci o supoziție de-a dreptul extravagantă când sugerezi că "Alianța poate, desigur, finanța un personaj exterior" ! Candidatura firească a fost de la început cea a prof. Manolescu, primul candidat declarat al opoziției acum mai bine de patru ani, și care a fost înlăturat atunci, scurt timp înainte de alegerile din toamna lui 1992, din antipatii personale, într-o manevră pe care mulți, azi, o regretă.

Dat fiind că sunt personal angajat în lupta electorală alături de Nicolae Manolescu și de ANL, și că consider eronate și injurioase pentru noi toți insinuările din susemționatul articol, te rog să binevoiești a publica în viitorul număr din Lupta acest Protest al meu, dacă nu din grija de a oferi cititorilor gazetei o prezentare mai echilibrată a situației politice din țară, cel puțin în numele prieteniei ce ne leagă de 48 de ani.

Neagu DJUVARA

RĂSPUNS

Spre lămurirea unui bun prieten și a cititorilor care i-ar împărtăși nedumeririle și protestul, completez afirmațiile din textul incriminat (v. încadrat)

1. Mai mulți din membrii Alianței Liberale, ca și liberalii din CDR, au participat sau colaborat cu Ion Iliescu pe vremea guvernului Petre Roman. Electoratul liberal respinge, cu siguranță, o eventuală alianță cu PDSR, însă nu suntem convinși că într-un moment de cumpănă, nu se vor regăsi personaje liberale din Alianță, ca și din CDR, care ar putea pactiza din nou cu PDSR-ul, dacă celelalte partide din opoziție nu obțin majoritatea. Același risc există și cu Petre Roman și (USD), dar este atenuat, deoarece acesta și cadrele partidului său, care l-au servit pe Iliescu în guvernele tranziției, își pot consolida poziția preluând și moștenirea și electoratul PDSR-ului. În schimb, dacă ar face o alianță cu PDSR, USD ar fi absorbit de partidul lui Iliescu.

2. Sunt mulți candidați la președinție însă numai puțini pot obține destule voturi ca să influențeze rezultatele. Tactica electorală care recomandă fiecărui partid să prezinte și un candidat la președinție este folosită în Franța, dar nu dă rezultatele cele mai fericite. În alegerile din 1995, actualul președinte Chirac a întrunit doar 52,5% din voturi la turul doi, deși la primul tur diferiții candidați de centru și de dreapta, totalizaseră aproape 58%. Vrînd nevrînd, în campanie electorală, fiecare din candidații opoziției își atacă rivalul din celălalt partid de opoziție, unde poate câștiga mai lesne voturi decât de la alegătorii arcului guvernamental care nu-și vor schimba opțiunile determinate de interese.

Recentele sondaje dau următoarele rezultate:

Data publicării	27/7	7/8/1996
Ion Iliescu.....	33%	37,1%
Emil Constantinescu.....	23%	31,6%
Petre Roman.....	16%	18,7%
Comeliu Vadim Tudor...	3%	4,7%
Gheorghe Funar.....	2%	4,3%
Alții.....	4%	3,6%
	81%	100%

Cifrele din 27/7 arată 19% nedecizi pe cînd

Mihai KORNE

pag. 4

Practici de reanimare și aventuri din lumea interlopă

□ Pe 17 iulie 1996 Congresul american vota permanentizarea clauzei acordată României. Ilescu a socotit gestul un dar pentru propria campanie electorală și, înainte ca președintele Clinton să o fi promulgat, și-a arogat meritele deciziei americane, acuzând opoziția de acțiuni antipatriotice. Americanii s-au supărat și Ilescu, care a primit scrisori indignate de la câțiva kongresmeni republicani, a trebuit să-și dreagă gafa invitând la Cortoceni pe E. Constantinescu și Petre Roman, ambii lăsându-se îmbrobodii de un comunicat "comun", în care se spune că președintele a revenit asupra declarațiilor asupra clauzei, care nu trebuie să devină pentru nimeni un argument electoral.

□ Pe 26 iulie a avut loc Conferința națională extraordinară a PDSR, iar Ion Ilescu a anunțat că "va candida a doua oară". Adrian Năstase a tunat împotriva opoziției și a "tehnicii ei de dezinformare", presa. De altfel, în august și septembrie, eșalonat, s-a scumpit hîrtia de ziar cu 52%.

□ În așteptarea campaniei electorale Ion Ilescu s-a odihnit la castelul regal de la Scroviște, unde a pus la cale "reanimarea" guvernului. Fiindcă PDSR, care-i susține candidatura, funcționează mai degrabă ca o piatră de moară.

□ Într-adevăr, pe 21 august, Iulian Mincu, detestatul ministru al Sănătății și ministrul Culturii, Viorel Mărginean (care "se întoarce la penel, acel obiect cu care se pictează", după explicația purtătorului de cuvânt al guvernului, Ioan Roșca), și-au înaintat demisia, "din motive personale". Fericiții numiți pentru 60 de zile, care abia dacă vor avea timp să deschidă un dosar, sînt, pentru Sănătate, Dorina Brataș, secretar general al aceleiași minister, și prefectul de Cluj, Grigore Zanc, în rolul celui de al 8-lea ministru post-revoluționar al Culturii. *Le Monde* din 23 august trecea în revistă, sub semnătura corespondentului său la București, catastrofalul bilanț al celor patru ani de ministeriat al fostului medic al lui Ceaușescu : printre altele, exportare de plasmă infectată în Germania, limitarea distribuției medicamentelor gratuite, deplasarea singurului serviciu de dezintoxicare al României în afara Bucureștiului, mizerabila gospodărire a celor 180 de milioane de dolari acordați ministerului de Banca Mondială, igiena deplorabilă din spitale, care a dus la moartea a 8 noi născuți la începutul acestui an, blocarea planingului familiar finanțat de organisme internaționale, falimentarea farmaciilor particulare etc. Dacă multe i se pot imputa lui I. Mincu, faptul că, după socoteala Unicef, 65% din copiii României trăiesc sub nivelul de subsistență, iar mortalitatea infantilă este de trei ori mai ridicată decît media europeană, ipotechează întregul guvern, care n-are cum să-și salveze imaginea cu sacrificarea tîrzie a unor miniștri.

□ Pe 1 septembrie și-au mai luat zborul din executiv secretarul său general, Viorel Hrebenciuc, cei trei miniștri PUNR : I.

Chiuzbaian (Justiție), Valeriu Tabăra (Agricultură), abia numitul Ovidiu I. Moldovan (Comunicații) și câțiva secretari de stat.

□ A mai fost schimbat Procurorul General Vasile Manea Drăgulin, înlocuit cu adjunctul său Nicolae Cochinescu (29 ani petrecuți la Procuratură) și, din aceeași pripită demagogie de a vopsi gardul, s-a trecut și la o rotație de cadre prin demiterea a 8 prefecti.

□ Printre care și prefectul de Dolj, Constantin Răducănoiu. Odraslele acestuia Constantin R. jr. și Alina, înhăitați cu alți derbedei, au umplut de groază un cartier al Craiovei, devastînd un apartament și schilodind o fată, internată grăbnic la Urgență. Urbea este gospodărită de curînd de primarul Bulucea (PSM fost ministru al lui Ceaușescu). Răufăcătorii au fost arestați, dar eliberați și polițistul imprudent, demis. Împotriva nefericitului tată s-a depus și o plîngere de agresiune fizică comisă în propriul cabinet, ceea ce înseamnă că apucăturile violente sunt ereditare. De altfel, dînsul a comandat și controlat bîtele pentru muncitorii trimiși împotriva răscolurilor din Timișoara, în decembrie 1989, ca șef de cabinet al tov. prim-secretar Ion Traian Ștefănescu. Dar "jertfa patriotică" a fost răsplătită prin înlăturarea de la prefectură și numirea sa ca secretar de stat în proaspătul guvern remaniat...

□ Cozma jr. (în vîrstă de 16 ani) se plimbă într-un Suzuki, fără permis, și a fost trimis să-și odihnească nervii la Rio de Janeiro. Tatăl n-a descins la București, unde-l așteaptă Parchetul General, în schimb, în urma unei greve fulger la Regia Autonomă a Huilei, minerii l-au bătut sălbatec pe director, ing. Sorin Petrescu, care a trebuit transportat de urgență cu heliicopterul la Timișoara. De aceea, fixarea pe 13 septembrie a procesului lui Miron Cozma și a celorlalți 6 inculpați (care au devastat un restaurant din Petroșani și au znopt în bătaie trei persoane) la Tribunalul din Petroșani, care se află la câțiva metri de sediul Regiei Autonome a Huilei, nu e o idee foarte agreată de judecători. Cît privește una din victime, ziaristul la *Academia Cașavencu* Gigi Nicolau, cu domiciliul la Petroșani, de două ori bătut de Cozma, este în continuare urmărit și terorizat în urbea ortacului național.

□ Între timp, Victor Stănculescu, generalul cu piciorul în ghips, azi în rezervă, fost ministru al apărării, fost ministru al industriei, a reapărut la rampă într-un spectacol financiar-bancar. A inaugurat, în prezența președintelui Ilescu, ROBank, la care este vicepreședinte, bancă cu capital turcesc, britanic și românesc, care nu deschide cont decît de la o depunere de 50.000.000 lei în sus. Diul președinte, fiindcă toată lumea știe că e sărac și cinstit, i s-a făcut concesiile de a deschide, sub flașurile fotoreporterilor, un cont cu o depunere de doar 100.000 lei.

Alianțe, Uniuni și candidați

□ Alianța Națională Liberală (PAC și PL'93, vorba lui Dinu Patriciu - "iubirea e mai plăcută în doi decît în unul singur") l-a ales drept candidat la președinție pe prof. Nicolae Manolescu, al cărui slogan electoral va fi "Alegeți

calea dreaptă". Dsa și-a anunțat candidatura în seara de 12 august, pe patinoarul Floreasca, la discoteca "Black and White", în prezența a cca 300 de persoane, printre care Gabriel Liiceanu, Daniel Dăianu, judecătorul Corneliu Turianu, Victor Rebeniuc, Dorel Șandor, Bujor Nedelcovici și Silviu Brucan. Cel care a acceptat candidatura "ca pe o copleșitoare responsabilitate", s-a născut la 27 noiembrie 1939 la Râmnicu Vâlcea, a făcut o carieră strălucită de critic literar și profesor universitar fără să fi fost membru al PCR.

Nicolae Manolescu a primit susținerea din străinătate a Monicăi Lovinescu, Virgil Ierunca, Mihnea Berindei, Rodica Iulian, Oana Orlea, Bujor Nedelcovici, Al. Niculescu, (Franța); Virgil Nemoianu, Toma Pavel (SUA); Emil Hurezeanu, Gelu Ionescu, Rodica Petruțian și Michael Șafir (Germania).

Directorul său de campanie va fi lide PL'93, Dinu Patriciu, el însuși cap de listă AL la alegerile parlamentare pentru Camera Deputaților. Dinu Zamfirescu a decis să-și păstreze cetățenia franceză, deci nu va candida pentru alegerile legislative. Motivele pentru care președintele executiv PAC, Nicolae Țăran, și-a dat demisia din funcție și din partid, nu sunt cunoscute.

□ Cum ANL se pronunțase împotriva unei alianțe cu PNL-Câmpeanu, acesta s-a aliat cu Ecologistii și, pe 7 august, și-a anunțat candidatura la președinție din partea noii formații Alianța Național Liberală Ecologistă. Ca Farfuridi, "am n-am treabă..."

□ Pe 30 iulie a luat ființă altă alianță, numită Uniunea Națională de Centru (UNC), formată din PDAR (condus de Victor Surdu), MER (condus de Tache Părvulescu) și Partidul Umanist Român (condus de Dan Voiculescu, patron al postului Tv Antena 1 și al ziarului "Jurnalul Național"). Candidatul la președinție al UNC este Ioan Pop De Popa, directorul Centrului Național de Chirurgie cardiovasculară.

□ La sfîrșitul lui august, ANL și UNC au încheiat un "pact de responsabilitate politică", - semnat de Victor Surdu (PDAR), Antonie Iorgovan (MER), Dan Voiculescu (PUR), Laurențiu Oniga (PAC) și Horia Rusu (PL'93) - în care cele două alianțe își propun "să elimine în timpul campaniei electorale practicile care contravin deontologiei politice", abia chiar sa promoveze soluții de guvernare, aplicîndu-și reciproc "clauza de partener preferabil".

□ Un pact de guvernare a încheiat ANL (PL'93-PAC) și cu USD, adică cu Petre Roman, la începutul lui septembrie, invitînd și Convenția să li se alătore. Cum zicea Iorgu Caragiale, sufleurul, - "Aideți, frați, să ne unim, unul pe altul să trînim!"

□ Dumitru Ilescu, șeful Serviciului de Paza și Protocol, a propus să se suplimenteze bugetul instituției sale și să li se ofere, cu mîrîmîș și celorlalți candidați gealați antrenaji și giro... Cursa era clară: președintele actual nu s-ar mai fi expus comparației cu ceilalți candidați, care s-ar fi afișat la fel de străjuți de scuturi, iar, din exces de zel, băieții de la SPP puteau scăpa cîte o bița pe spinarea unui participant la mitingurile electorale, transferînd indignarea pe seama celui păzit. Emil Constantinescu și alți candidați au declinat propunerea de a fi păziți de cei pe care speră să-i reprezinte.

NĂRAVURI VECHI LA TIMPURI NOI

Pentru o dată, Președintele s-a înșelat. Când și-a adunat băieții pentru temutul ultimatum "nu mai candidați cît mai rămîne picior corupt în PDSR", credeam că omul avea informații serioase. Lumea a fost mișcată. Au fost chiar naivi care au asediat intrarea Procuraturii Generale spre a-i vedea pe liderii pedeseriiți, poate și ceva miniștri, trimiși în cercetare. Nimic. Nu există corupți în Trupa lui Zîmbilă. Acum se poate trece la campania pentru mandatul trei. Despre primele două, citiți mai jos.

☛ N. Ulieru, purtător de cuvînt SRI, a admis că nobila instituție folosește presa pentru influențarea opiniei publice. Dar numai atunci cînd informațiile respective nu au dat rezultatele scontate (!) prin canale oficiale (*Tinerama*, 16/7). Un om sincer.

☛ Constituția României prevede inamovibilitatea judecătorilor. Dar originalul Președinte a inventat inamovibilitatea prin decret, în tranșe, ca feliile de cozonac. (*Radio Europa liberă*, 1/8)

☛ Un jurist curios a calculat salariul necesar pentru o alimentație rațională după rețeta Iulian Mincu = 265.000 lei. Salariul minim actual pe economie = 97.000 lei (*România liberă*, 31/7)

☛ Salariul unui bibliotecar în 1996 = salariul unei femei de serviciu (*Radio Europa liberă*,

pag. 2

☐ Și pentru ca românii să nu fie stresați de campania electorală, TvR a lansat un concurs la care să participe toată suflarea, din ce în ce mai stîrșă de mizerie, cu tema: cine seamănă mai mult cu J.R., Sue Elen și Pam din serialul Dallas!...

"Primii 6 ani e grei, pînă la mandatul trei"

☐ Remarca aparține revistei "*Academia Cașavencu*", referindu-se la permanentizarea condiției de candidat a lui I. Iliescu. Fiindcă la mandate, Iliescu e ca Pristanda cu steagurile. El însuși declara în campania din 1992 - "candidez acum pentru al doilea mandat de președinte al României". Or, nici măcar n-ar fi al treilea mandatul la care ar candida în 3 noiembrie 1996, ci al patrulea, fiindcă în perioada cît a fost președinte CFSN era, de fapt, șeful statului.

Demersurile pentru încălcarea Constituției din partea celui care de 6 ani ar fi trebuit să fie garantul ei, au fost precizate de Florin Gabriel Mărculescu în "*România liberă*". Conform Legii electorale (nu doar a Constituției și Decretelor lege din 27 dec. 1989, 92/1992), care stipulează că pot candida persoanele care au fost alese anterior la președinții de două ori, Biroul Electoral Central, în mod normal, ar trebui să respingă candidatura lui I. Iliescu. Nimeni nu-și face iluzii că lucrurile s-ar petrece așa, adică legal, dată fiind obedița BEC față de putere. Dar pînă la 20 de zile înainte de data alegerilor, candidatura poate fi contestată la BEC, de contracandidații la funcția de președinte (Emil Constantinescu, Petre Roman, N. Manolescu etc), de partide și de simpli cetățeni. Din păcate, formațiile politice și candidații nu par a se

pag. 4

19/8).

☛ În timpul democrației originale populația României a scăzut cu 2 milioane de suflete. Cauze principale : scăderea natalității și creșterea mortalității. În primele trei luni pe 1996, cu o rata a sporului negativă de 5,6%, avem recordul cifrelor cunoscute de România în toți anii de pace ai acestui secol. În același interval, rata mortalității a crescut cu 16,8% față de '95, ajungînd la 15,6 la mie (*Adevărul*, 19/8).

☛ Acad. dr. C. Bălăceanu-Stolnici, geriatru : "În România există aproape un genocid premeditat împotriva vîrstnicilor" (*România liberă*, 15/8)

☛ S-au realizat recent remanieri de guvern, tot cu încălcarea Constituției. 2/3 din membrii actualului cabinet nu au fost confirmați de Parlament (*Radio Europa liberă*, 22/8).

☛ Vîrînd să-și informeze cititorii în preajma Coterului, ziarul *Vocea României* (cu capitala la Căroceni), din 5 și 8/8 rezerva câte o pagină păcatelor fostului tovarăș de drum Petre Roman, toate citate din numere ale *României libere* (1991). Dar ce contează 5 ani în deșteptarea conștiinței originale?

☛ Comisia Națională de Statistică : peste 50% din populația țării este inactivă (*Adevărul*, 30/7)

☛ Succesele Erei Iliescu au ajuns de mult și în Cosmos. De aceea, probabil, se înmulțesc cazurile de OZN-uri semnalate de diverși locuitori ai României. Ultimul a fost văzut de o tulceancă (*România liberă*, 20/8)

☛ Scumpirile la automobilul Dacia : în ianuarie '96 = 20%; în mai = 18%; în august = 18% (*Radio Europa liberă*, 19/7)

☛ Prețul unui sac de porumb în 1996 = automobilul Dacia în 1989 (*Adevărul*, 17/7)

☛ Previțiunile oficiale ale inflației la începutul lui 1996 = 20%. Acum, Mugur Isărescu, Guvernatorul BNR, prevede că ea va depăși 35% (*Radio Europa Liberă*, 19/8)

☛ Comențind ultimele majorări de prețuri, premierul N. Văcăroiu a declarat ziarului *Adevărul* (16/8) : "Nu sunt scumpiri ci influențe". Graviționale?

☛ Un expert al FMI a declarat la New York : "Un exemplu stupid de a governa prost. Românii trebuie să li se spună adevărul pentru a ști unde i-a adus guvernul lor" (*Radio Europa liberă*, 21/8)

☛ În timp ce specialiștii Ministerului Agriculturii apreciază că producția de cartofi pe acest an e suficientă pentru consumul intern și pentru export, guvernul a aprobat importul, pe valută, a 20 000 t de cartofi, care vor concura producția indigenă (*Adevărul*, 23/7)

☛ Bulgaria, cu mai puțin de jumătate din populația României, cu o gravă criză internă și cu o țară mai puțin dăruită de natură (să mă ierte bulgarii), exportă mai mult ca România Erei Iliescu (*Radio Europa liberă*, 25/8)

☛ În '95 datoria publică internă a crescut cu 50% față de '94, ajungînd la 2.808,3 miliarde lei (*Adevărul*, 15/8)

cursul valutar pe 31 VIII 1996

1 dolar SUA = 3 162 lei; 1 franc francez = 624 lei; 1 marcă germană = 2.137 lei.

☛ Un raport al BNR: "România a devenit o țară importatoare de turism. Cheltuielile depășesc încasările. 175 milioane dolari au costat anul acesta doar deplasările oficiale ale demnitarilor peste hotare". (*Radio Europa liberă*, 21/8)

☛ Antonie Iorgovan, fost membru al Curții Constituționale, a declarat că Ion Iliescu a exercitat în numeroase rînduri presiuni asupra membrilor Curții pentru ca aceștia să revina asupra deciziilor. În termeni juridici treaba se cheamă trafic de influență și amestec în treburile puterii judecătorești. (*România liberă*, 9/8)

☛ Se știa că TAROM își întreținea tot mai original avioanele. Recent, o cursă Beijing-București a sosit al Otopeni cu 21 de ore întîrziere. Două aterizări forțate pentru avarii la motoare (*Adevărul*, 19/8).

☛ După decembrie '89 s-a continuat subvenționarea industriei grele falimentare. *România liberă* (14/8) scria că în anul VII al Erei Iliescu, în România, 140.000 lucrători produc tot aînt oțel cît 30.000 în Occident.

☛ Sînt unii care beau apă minerală. La Răducănești (Iași) e un izvor care, ca alte 43 izvoare din județ, nu e exploatat pentru calitățile lui curative. În schimb, beau caii apa lui (*Magazin Tinerama*, 13/8). Or fi membri PDSR.

☛ Directorul general al închisorilor către *Radio Europa liberă* (29/7) : "În 1990 au trecut prin închisori 51.000 persoane. În 1995, peste 90.000. Azi, 32.000 sînt excedențare.

☛ Pentru a reduce aglomerația, au fost puși în libertate cei doi prunci huligani ai prefectului de Dolj, Răducănoiu (*Adevărul*, 23/7), precum și Zaher Iskandarani, numit de *Adevărul* (6/8) "cel mai mare bandit post-revoluționar". E drept ca sirianul mai fusese amnistiat și de precedentul președinte al țării.

☛ Mulți țigani din Roșiorii de Vede s-au înapoiat din Occident cu mașini faine și valuta forte, lansîndu-se în camătă. Girul preferat: apartamente. Deloc xenofobi, romii acceptă și clienți neromi. Uneori chitanțele sînt smulse în prezența unui cușit (*România liberă*, 16/7)

☛ La Sarmisegetuza s-au descoperit cele mai importante vestigii legate de nașterea poporului român. După care, fericiiții arheologi le-au acoperit cu pămînt: nu sunt fonduri pentru cercetări. (*Radio Europa liberă*, 16/8). Arheologia e un sector în care nu se pot cîștiga bani necinștiți.

☛ Ziarele românești și americane au anunțat că înătorii Alexandru Ioanovici și Răzvan Petcu din delegația României participanți la Jocurile Olimpice de la Atlanta, nu se mai întorc în România.

☛ Fabrica de încălțăminte Clujana utilizează piei de oaie importată din China, prin intermediul firmei italiene SIMOD. Întîi s-au îmbolnăvit lucrătorii, apoi consumatorii, fiindcă pieile cu pricina conțin un parazit care dă rîie chinezească. Fabrica a fost închisă, iar încălțămîntea expedită, conform contractului, în Rusia.

☛ De la Răsărit nu ne vine numai Lumina ci și lăcustele. Un puternic detașament a trecut Delta Dunării făcînd prăpăd, după care s-au îndreptat spre Moldova. Stăvilite o clipă cu chimicale, ele s-au regrupat la fel de numeroase. (*România liberă*, 11 și 15/8). Cronicarii vedeau semne în asemenea invazii...

Șerban DEMETRIU

cele din 7/8 se referă doar la alegătorii decizi. Din ambele, prof. Constantinescu reiese ca fiind singurul candidat care îl poate învinge pe Ion Iliescu. Deși Petre Roman și-a îmbunătățit imaginea în opinia publică, o mare parte din alegători își amintesc încă de corupția și abuzurile din perioada guvernării sale.

Voturile pe care le va obține oricare din candidații liberali la primul tur vor veni cu precădere de la alegătorii care ar vota altfel pentru Emil Constantinescu, necum de la abstentioniști. La alegerile locale din iunie, deși liberalii de diferite tendințe aveau candidați în mai toate circumscripțiile, prezența lor nu a împiedicat un absentism care depășea 40%. Pare neconvingător ca un candidat liberal la președinție să poată reduce absentismul sub 19% perezutate în sondajul din iulie sau ca scorul lui să reprezinte un plus pentru CDR.

Este puțin probabil ca împreună, candidatul ANL și cel UDMR să ia aștepta voturi ca prof. Constantinescu să treacă de pe locul doi pe locul trei. În acest caz, însă, Iliescu va fi reales. În afară de candidatul CDR, nici unul dintre ceilalți candidați ai opoziției nu poate întruni, la turul doi, cele peste 50% din voturi, necesare pentru a-l învinge pe actualul președinte.

Candidatura UDMR apare ca un fel de a mulțumi lui Iliescu pentru semnarea tratatului cu Ungaria. Se poate ca și la ANL să fie oameni ce au de mulțumit sau sunt constrinși să o facă.

3/4. Nu ne îndoiim că PAC ca și celelalte partide din opoziție sunt sărace. În timpul tranziției sunt persoane care au făcut averi și au aderat cu precădere la diferite fracțiuni liberale din ANL ca și din CDR. Chiar dacă nu sunt darnici din fire, au interese ce explică de ce finanțează candidați la Cameră, Senat sau Președinție.

Mihai KORNE

interviu era "reconstituit" după răspunsurile pe care le dădea Emil Constantinescu diverselor persoane prezente la o întrunire cu românii din America și de unde fusese omisă condiția de "referendum", prilej de exprimare liberă a locuitorilor României cu privire la forma de guvernământ. Fără să realizeze că e vorba de o capcană, organizată cu concursul unui "ziarist" care a dispărut în natură, Petre Roman s-a precipitat cu toată energia sa electorală să profite de moment. S-a adresat drastic CDR-ului gata să refuze orice colaborare. Ion Diaconescu i-a replicat, după ce a precizat condiția obligatorie a referendumului pentru orice modificare a formei statale, că Petre Roman nu e cel mai bine plasat să pună condiții...

□ Tratatul româno-ungar, ale cărui principii au fost puse de acord la jumătatea lui august, va fi semnat în septembrie, ceea ce va accentua stabilitatea în regiunea traversată de Dunăre, s-a scris în "Les Echos" din 26 august. Budapesta și București au inclus în noul tratat recomandarea 1201 a Consiliului Europei, referitoare la drepturile minorităților, ceea ce nu implică un statut special de autonomie pe criterii etnice, în schimb, Budapesta a renunțat la o revendicare autonomistă de care se crampona încă în iulie. "Cu toate eventualele sale imperfecțiuni, viitorul tratat este un pas obligatoriu pentru adeviziunea celor două țări la Uniunea europeană și la NATO scrie publicația pariziană, etapă de care Franța, inițiatore și gazdă anul trecut a Conferinței pentru stabilitate în Europa, se bucură de pe acum". Reacții entuziaste s-au înregistrat și la Washington.

După ce doi ani recomandarea 1201 a fost dramatizată demagogic la București, includerea ei în tratat, brusc și dezinvolt și semnarea acestuia odată cu începerea campaniei electorale seamănă cu asul scos din mîneacă la masa Vestului, ca o garanție oferită de candidatul Ion Iliescu, care a întârziat reglementarea relațiilor bilaterale cu Ungaria vecină atîta vreme cît confruntările naționaliste îi puteau servi de diversiune politică. Tratatul e susținut de PDSR, PNȚCD, PER, PD, PSDR, PL'93, PAC și PDAR, în timp ce PUNR, PRM, PSM, UDMR și PNL-CD au obiecții. Tratatul va fi semnat de primii miniștri N. Văcăroiu și Gyula Horn, pe 16 septembrie la Timișoara

mobiliza, lăsîndu-se seduși, cavalește, de o trîntă cu locatarul Cotrocenilor, chiar dacă această "lupta dreaptă" înseamnă a deveni complice la încălcarea legilor statului de drept. Cum formațiile nepartinice (Alianța Civică, de pildă) sau cele nonguvernamentale (LADO) nu au dreptul să acționeze în nume propriu, a început procedura, cum anunța *Le Monde*, de contestare individuală depusă de către membrii conducerii A.C.

□ Netulburat de valurile de articole, cele mai multe semnate de juriști de prestigiu, Ion Iliescu și-a anunțat festiv candidatura în 28 august, spre binele tuturor și al "economiei sociale de piață" (?), cum preciza *Le Monde* din 30 august. Evenimentul s-a desfășurat la Palatul Național al Copiilor, asediat de trupe speciale, înăuntrul plutind o atmosferă de "unitate însuflețită" ca într-o plenară lărgită. Teodor Meleșcanu a vorbit în numele Comitetului Național de sprijin al candidaturii lui Ion Iliescu, aducînd salutul... Printre sprijinitori, Theodor Stolojan, Corneliu Mănescu, Mircea Malița, Ministrul Apărării Gh. Tinca, scriitorii (apolitici de altfel) Eugen Simion și Marin Sorescu, caricaturistul consilier prezidențial Eugen Mihăescu, acad. Eugen Drăgănescu, Valentin Lipatti, doi sportivi, Ilie Năstase și Lia Manoliu, cîntăreața Arta Florescu ... Singura notă falsă: cineva a strigat din sală "al treilea!", referindu-se la mandate. A fost scos afară de forțele de ordine.

Revelații, diversiuni și tratate

□ Comandantul garnizoanei Tiraspol, colonelul Mihail Bergman, a declarat reporterilor Mediafax și PRO TV că arestarea grupului Ilașcu a fost o înscenare ordonată de ministerul Securității transnistriene, alcătuit din foști kagebiști care au operat în Lituania. Asasinarea celor doi politicieni, care a fost pusă pe seama grupului Ilașcu, a fost ordonată de Valdimir Șerțov, ministrul Securității, fost maior în unitățile speciale "Beretele negre", participant la represiunea demonstrațiilor de la Riga, în 1991, după care s-a refugiat la Tiraspol împreună cu alți 27 de "colegi". Bergman a declarat că Șerțov le-a cerut să-l rețină pe Ilașcu

și grupul său în garnizoană lansînd zvonul că va sosi un grup terorist să-i elibereze.

□ Alegerile prezidențiale din Basarabia vor avea loc în 17 noiembrie. Refuzul lui Mircea Snegur de a semna Memorandumul cu Transnistria a devenit o miză electorală. Adversarul său Sangheli și presa transnistriana îl acuză că vrea să dea Basarabia României

□ Un adevărat cutremur a provocat "revelația" oferită de "Curierul Național", citînd trunchiat o frază a lui Emil Constantinescu, dintr-un interviu apărut în publicația americană de limba română "Micro-magazin", cu ocazia recentei vizite a candidatului CDR peste Ocean. Prompt, chiar a doua zi, PDSR s-a reunit și Adrian Năstase l-a acuzat pe candidatul cel mai bine plasat al opoziției de trădare națională. Și sfînxul din Dămăroaia, cum e numit Silviu Brucan, a grăit că nu mai e altă ieșire decît ca CDR să-și aleagă alt candidat! Ziarele s-au dezlănțuit în acuzații sau în analiza frazei cu pricina. Despre ce era vorba? Emil Constantinescu era acuzat că vrea să-l aducă pe Regele Mihai pe tron, el nefiind decît o trambulină pentru exilatul de la Versoix. Toată tevatura s-a stins brusc. O caseta video ajunsă la București demonstrează că așa zisul

LA APELUL PENTRU SUSȚINEREA CONVENȚIEI DEMOCRATICE ROMÂNE ȘI A LUI EMIL CONSTANTINESCU

AU RĂSPUNS PINĂ ACUM URMĂTOARELE PERSOANE: dr Anca și dr. Liviu Stănescu; Constantin Motaș; prof. Emil Turdeanu; Margareta Suciu; Matei Cantacuzene; Pierre Rosetti; Anca C. Berindey; Constantin Șerbănescu; Marcel Ghinea; Dumitru Slătineanu; Iulian Ursaciuc; Micu Stavilă; Nicolas Stolojan; Gheorghe Amarăscu; Dinu Holban; Michel Crețu; Dinu Ionescu; Eugenia Duță; Zamfira Șerbănescu; Viorica Feger; Eugen Holban; Ștefana Negri; Gh. Grigorescu; Theodor Weber (Germania); Cristea Văzule; Lucle Ferester; Sorin Klarsfeld; Jean Miculescu; Bogdan Pietraru; Nicolas Teculescu; Maria Brătianu; Henriette Clurea; Ion și Francine Petrullan; L.M. Cristescu (Elveția); dr. Constantin Cepleanu (Elveția); Mihai Turcu (Elveția); Spiridon Ganea (Elveția); George Pârjol; Pierre Niculescu; dr. N. Nicolas (Germania); Dan Șerbănescu; dirijorul Trajan Popesco; Père Edgard Domitriu; Adina Mareș; Floruț Gula; Gheorghe Golea (Germania); prof. dr. Dan Stănescu (Belgia); Vlad și Sanda Stolojan.

Adresați contribuțiile dvștră prin cec (în orice monedă convertibilă) "a l'ordre de"

"Solidarité Universitaire France-Roumanie" pe adresa trezorerului asociației

Mme Ștefana Negri-Grigorescu 125, Quai Valmy Bât. E 75010 Paris

Conturile legate de acest apel sunt ținute la dispoziția donatorilor

Reforma clasei politice și a administrației

fragmente din programul cu caracter de contract semnat de fiecare candidat CDR la alegerile parlamentare.

CDR se angajează să schimbe statutul de privilegiați al celor care fac parte din clasa politică; aceștia trebuie să nu-și uite datoria față de alegători; o clasă de legiuitori și administratori corecți, harnici, eficienți și responsabili, cei care caută în politică căpătuiala personală putând fi eliminați de către justiție la sesizarea alegătorilor sau prin votul direct al acestora; clasa politică și administrația sunt întreținute din impozitele cetățenilor și datoria lor este să răspundă printr-o guvernare și administrație aflată în slujba cetățenilor.

1. Regia autonomă a protocolului de stat va fi desființată. Fostele vile de protocol ale lui Ceaușescu moștenite de actualul regim vor fi redade comunităților locale pentru a fi privatizate și reintegrate circuitului turistic sau muzeal național. Privatizarea se va face prin restituire, acolo unde proprietarul este cunoscut și face dovada că poate administra în interesul public obiectivul respectiv, și vânzare publică de acțiuni în celelalte cazuri. Obiectivele de însemnătate națională prin valoare istorică vor rămâne în patrimoniul public, fiind trecute în gestiunea Ministerului Culturii.

2. Legile în vigoare sau regulamentele Senatului și Camerei Deputaților vor fi modificate astfel încât să permită realizarea următoarelor obiective:

● **Imunitatea juridică a parlamentarilor** funcționează numai pe durata sesiunii parlamentare, așa cum era în Parlamentul de altădată al României. La cererea comisiei juridice, imunitatea va putea fi ridicată cu o majoritate simplă de voturi. (...) Imunitatea nu va fi extinsă la rudele parlamentarilor.

● **Salariul parlamentarilor** nu poate fi mai mare decât dublul salariului mediu pe economie. Parlamentarii vor fi retribuiți special pentru prezența lor la ședințe și pentru activitatea desfășurată în comisile permanente. (...) Pensia se va calcula socotind media salariului conform legii.

● **Parlamentul României** va achiziționa un bloc de locuințe de serviciu în care vor fi cazați parlamentarii din provincie, care nu vor putea fi cumpărate de aceștia din urmă și vor fi cedate odată cu pierderea locului în Parlament. **Locuințele de serviciu nominalizate în afacerea "Apartamentul"** vor fi restituite primăriilor pentru a le utiliza în serviciul public sau restituiri proprietarilor acolo unde acestea au ajuns în proprietatea statului prin rechiziționare, confiscare sau alt procedeu abuziv.

● **Cheltuielile excesive ale Parlamentului României** pentru dezvoltare și protocol (...) vor fi reduse drastic. Fondurile vor fi utilizate pentru crearea unui serviciu eficient, modern și informatizat de documentare și analiză în folosul comisiilor permanente ale parlamentului și al creării unui staff parlamentar profesionist, compatibil cu exigențele țărilor membre ale Uniunii Europene.

● La începutul sesiunii ordinare, Parlamentul va adopta, incluzând propunerile guvernului sau ale societății civile, un număr de obiective și legi, care trebuie rezolvate pe parcursul acelei sesiuni. Acest program adoptat devine obligatoriu, neîndeplinirea lui în termenul fixat ducând la sancțiuni ale șefilor de grupuri parlamentare sau alți factori responsabili de întârziere.

● Parlamentarii nu vor avea dreptul să facă parte din consiliile de administrație ale unor

întreprinderi de stat sau ale unor organizații implicate în privatizarea fondurilor de stat ale societăților pe acțiuni private, ale unor bănci sau fonduri de investiții, a căror activitate poate cădea sub incidența puterii de legiferare a Parlamentului din care fac parte. **Descoperirea unui conflict de interese în cazul unui parlamentar poate duce la sancțiuni drastice, mergând pînă la excluderea din Parlament.** În acest caz, partidul cărui îi aparține va desemna alt membru pentru a îllocui pe parlamentarul eliminat.

● **Parlamentul României** va edita săptămînal un buletin informativ care va cuprinde legile votate, discuțiile pe tema lor, prezența parlamentarilor la sesiune, rezultatele votului (...)

3. Vor fi activate legal în cît mai scurt timp, cu toate modificările constituționale și legislative pe care le presupune acestea, mecanismele juridice prin care simplii cetățeni își pot face dreptate în fața unei administrații de care nu sunt mulțumiți. **Instituția numită Avocatul Poporului** va fi pusă în stare de funcționare și va căpăta puteri de investigare și sesizare a justiției. Orice cetățean va putea adresa plîngerii acestei instanțe (...)

4. În prima sută de zile a majorității noastre parlamentare va fi adoptat **statutul funcționarului public**, care să reglementeze clar afiț îndatoririle cît și drepturile acestei categorii sociale. Orice guvernare are nevoie de un corp al funcționarilor administrativi. Acesta însă trebuie să fie un corp de elită, competent, eficace, bine remunerat pentru a fi la adăpost de orice tentații, nu o armată amorfă plătită din banii contribuabilului, incapabilă să-i rezolve problemele, supusă la tot felul de presiuni politice, cufundată într-o stare de semi-legalitate și corupție perpetuă. Pe toate căile administrative și legislative care ne stau la îndemînă vom căuta să simplificăm procesul birocratic, reducînd etapele și reglementările birocratice, să selectăm cei mai buni și mai eficienți funcționari pentru serviciul public. Vom crea sau încuraja crearea unei școli superioare de administrație pentru formarea sau perfecționarea funcționarilor de stat care trebuie să devină un corp de experți și de manageri, capabili să aplice practic, profesionist, obiectivele fiecărui guvern rezultat din alegeri libere, indiferent de culoarea sa politică.

5. Guvernul și administrațiile locale vor edita periodic buletine informative privind activitatea lor și cărți de telefon ale instituțiilor de stat, conținînd numele, atribuțiile și numerele de telefon directe ale tuturor aleșilor și funcționarilor de stat, astfel încît orice cetățean să știe unde și pe cine trebuie să sesizeze dacă are vreo nemulțumire. Prin regulament interior toate aceste instituții vor fi obligate să dea un răspuns în termen de maximum 30 de zile.

DINAMICA VICTOR CIORBEA

"*Primar avem! Președine ne lipsește*", scria Aura Alexe Ioan în "Telarama" din 20 august, adăugînd, "*ne-am pomenit cu un primar care se ia în serios. Care nu spune una și face alta! Care promite și - total surprinzător, năucitor chiar - se ține de cuvînt*". E vorba de primarul Bucureștilor, Victor Ciorbea, ales, pe 9 august, președinte al Federației municipiilor din România.

Cu macaraua și cu legea au fost eliminate cca 50 de garaje ilegale din sectorul 5 care, așa cum deplîngeam în *Lupta*, asfixiau biserica Mihai Vodă, deja "translată" de Ceaușescu. El a dispus și administrarea unor amenzi drastice împotriva celor care încalcă normele de conviețuire civilizată în Capitală. Cît despre schimbarea aspectului urbanistic al Bucureștilor, Victor Ciorbea l-a ales pe arh. Petre Derer, la propunerea Uniunii Arhitecților, profesor universitar și fost Director al Monumentelor Istorice.

Așa cum s-a angajat în "*Contractul cu bucureștenii*", pensionarii, cu un venit sub 150.000, beneficiază de gratuitate pe transporturile în comun din Capitală, iar ceilalți pensionari plătesc doar 50% din costul biletului. Măsura este aplicată și elevilor și studenților.

În privința relațiilor cu publicul, au fost puse la dispoziția bucureștenilor două numere de telefon la care se primesc toate sesizările și propunerile, iar la sectorul 5 a fost înființat un dispecerat cu program non-stop.

Au fost concediați 18 directori adjuncți ai Primăriei pentru corupție sau ineficiență și au fost angajați alții, cu o durată de probă de trei luni. În campania de verificare a legalității tuturor contractelor, s-a descoperit un adevărat triumfi al Bermudelor... Pe 21 august, *Adevărul* publica pe prima pagină știrea că "*a fost descoperit un bloc nou-nouț, scos din toate scriptele și pus deoparte*". E vorba de blocul M14 de pe strada Mircea Vodă, 42, finalizat în iunie 1994. De atunci au apărut și alte imobile dosite de echipa Halaicu.

Pentru curățenia orașului - pînă acum au fost ridicate tone de gunoaie din diverse zone ale orașului, începînd cu sectorul 5 - o companie germană și-a manifestat intenția de a colabora cu RASUB care a și primit, gratuit, 17 autogunoiere Mercedes, urmînd să sosească 2000 de europubele. S-a trecut deja la reabilitarea unor pasaje, ca cel din Piața Unirii, în prezent lucrîndu-se la pasajul Piața Victoriei. În domeniul relațiilor externe ale primăriei, pe 20 iulie, la sediul Primăriei Capitalei, vice-primarul Parisului Jean Antoine Giansily și Victor Ciorbea, în prezența delegației franceze, au semnat protocolul de colaborare între Paris și București (v. *Lupta* nr. 270, p. 3). În fine, fiindcă cea mai spinoasă problemă este derizoriul buget alocat de stat, Primăria neavînd dreptul de a contracta credite, au fost lansate obligațiunile municipale în valoare de 50 de milioane de dolari pentru 1996, operațiune realizată în colaborare cu banca Mary Lee. Ele vor circula doar pe piața bancară internațională, cumpărate fiind doar de capitalul privat străin. Astfel cetățeanul va profita de lucrări publice mai multe și de mai bună calitate.

SERGIU CELIBIDACHE

(26 iunie 1912 – 14 august 1996)

Născut la Roman, Sergiu Celibidache a studiat pianul la Iași și București, urmînd între 1936-1944 cursuri de compoziție la Berlin cu Heintz Tiessen, filosofia cu Eduard Spranger și Nicolae Hartman. Și-a luat doctoratul în muzicologie cu Arnold Schering, cu o teză consacrată lui Josquin des Prés.

În 1945 i-a succedat la pupitrul Filarmonicii berlineze lui W. Furtwangler, care a revenit la conducerea Filarmonicii din Berlin din 1952 pînă la moartea sa în 1954. Celibidache și-a continuat cariera dirijorală cu orchestra Radiodifuziunii din Stockholm și Filarmonica din Stuttgart. Intransigent și inflexibil, raporturile cu Orchestra Națională Franceză au avut un sfîrșit furtunos în 1976, pentru ca numele său să fie legat mai ales de Filarmonica din München, pe care a dirijat-o începînd din 1979, și unde a dat și ultimul său concert anul acesta, obligat să dirijeze pe scaun, din pricina unei fracturi, dar, ca de obicei, fără partitură.

Concertele lui Sergiu Celibidache au fost ascultate pe toate meridianele lumii - la Copenhaga, Milano, Paris, Veneția, în SUA, Argentina, Brazilia, Canada, Turcia, Venezuela, Costa Rica, Austria, Japonia, Israel, Mexic, URSS, Olanda, Anglia, Ungaria. La București a făcut un turneu în anii '60, încercînd, în zadar, să înființeze o școală de dirijat. A profitat de lecțiile sale, în schimb, Schola Cantorum, care-l invita adesea, chiar și în urmă cu două luni, ca să analizeze operele lui Haydn și Bruckner. N-a mai revenit în România decît în primăvara lui '90, cînd a dirijat orchestra din München la Ateneu și s-a minunat public, cu corozivitatea de acum cunoscută, de răbdarea cu care au suportat ani în șir instrumentiștii Filarmonicii bucureștene mediocritatea unui dirijor ca Brediceanu.

În 1991 a fost distins cu titlul de profesor onorific al Berlinului, anul următor a devenit cetățean de onoare al München-ului, iar în 1993 i s-a acordat marele Ordin german al artelor "Maximilian".

Repertoriul sau a cuprins mai ales compozitori romantici și impresioniști, fiind socotit unul din marii interpreți ai lui Bruckner, Ravel și Debussy. Afîrmînd că "de cînd există discuri nu mai există artiști", Sergiu Celibidache s-a opus cu încăpăținare să facă înregistrări, detestînd constant mania de a industrializa înregistrările ale unui Karajan, de pildă; Noroc că au existat "pirați" care au făcut, în ultimii ani, înregistrări din concert... Compozitor, Celibidache a refuzat să i se cînte propriile lucrări (Simfonii, Requiem).

A fost înmormîntat în 16 august într-un cimitir din apropierea Parisului. (A.C.)

NICOLAE EVOLCEANU

(30 martie 1927 – 15 august 1996)

Adunați în jurul trupului neînsuflețit, la slujba de prohodire a lui Nicolae Evolceanu, este o datorie de onoare să aruncăm o privire asupra vieții zbuciumate a acestui vîlstar al unei familii cu rădăcini adînci în istoria și cultura românească, din care este suficient să amintim numai pe Elena Văcărescu și Mircea Vulcănescu.

Născut la 30 martie 1927 la București, a făcut parte din generația fără tinerețe, care s-a dăruit apărării valorilor spirituale și naționale în fața ciotopitorului din răsărit.

A făcut parte din Tineretul universitar Național Țărănist și, la 18 ani, trecuse prin focul ucigător din Piața Palatului Regal, cu ocazia lui 8 Noiembrie 1945. Prezența lui a fost mereu simțită pe parcursul istoriei ce se scria cu sînge în Bucureștii acelor timpuri de luptă încrîncenată, cu sacrificii omenești printre prieteni și cunoscuți.

Pe cînd încă nu se vorbea de respectarea Drepturilor Omului, Nicolae Evolceanu, la 20 de ani, se angajase în acțiunea de salvarea a celor arestați nevinovați, aruncați în temnițe, și în cea de protest împotriva înscenării de la Tămădău, ale cărui victime fuseseră Iuliu Maniu și Ion Mihalache. Pentru acea acțiune temerară, Nicolae Evolceanu a fost condamnat în contumacie la 25 de ani muncă silnică, în martie 1948.

Hotărît cum era să continue lupta și să nu se predea, și-a procurat acte false pe numele "Machedon" și, în gara de Nord, cînd se pregatea să plece spre Apus, a fost arestat și condamnat la 10 luni pentru tentativă de trecere de frontieră. Și-a executat pedeapsa în închisoarea de la Aiud sub acest nume de împrumut, în timp ce afară era căutat pentru executarea pedepsei de 25 de ani. Și "Machedon" a ieșit din închisoare, fără ca cineva să-i fi trădat adevărata identitate.

Dar în 1952, Nicolae Evolceanu a fost rearestat sub adevăratul lui nume și, după chinurile de neimaginat din subsolurile Securității de pe Calea Rahovei, a ajuns la Jilava. De data aceasta fiind prezent la rejudecarea propriului său proces, pedeapsa i-a fost comutată la 10 ani muncă silnică. Avea un moral excepțional. Unul dintre prietenii de aici, care a stat cu el în celulele 9-12 din Jilava, îmi spunea că l-a găsit pe Nae, cum îi spuneam în intimitate, exersînd cu degetele de la picioare strivite în anchete melodii la un pian imaginar, mereu cu zîmbetul pe buze.

După cei 10 ani petrecuți în a doua condamnare - prin Jilava, Oradea, Galați, Botoșani, în adevăratul infern de pe pămînt - Nae Evolceanu, în loc de a fi eliberat, a fost trimis, cu o altă condamnare administrativă pe Bărăgan, cu domiciliu obligatoriu.

Și, cînd, în sfîrșit, a ajuns acasă, s-a trezit într-o altă închisoare, mare cît o țară. Liniștit și perseverent ca întotdeauna și-a pus în gînd să ofere cel puțin copiilor săi dreptul la tinerețe pe care el n-a avut-o, ocrotită de legi și dreptate. În timp ce toate valorile, toate noțiunile fuseseră răsturnate și golite de conținutul lor real, Nae Evolceanu a găsit energia suficientă să-și atingă țelul de a se exila în Apus pentru libertatea și fericirea copiilor săi.

Acum 16 ani, după Sfînta Maria Mică 1980, am auzit ciocănit la ușă. Cînd am deschis, a

apărut Nae. Ne mai văzusem, dar nu mai vorbisem de cînd se numea "Machedon". Mare a fost bucuria de a ne revedea în condiții de libertate. A fost scurt: "Am venit cu Ioana, fata mea cea mare, la doctor. Mi s-a atras atenția, la plecare, să te ocolesc; și dacă totuși te văd, să-ți spun să-ți bagi mințile în cap pentru că nu trebuie să uiți că familia ți este în țară. Am lăsat și eu ostatecă pe Eva, fata mea cea mică. După acest mesaj, vreau să-ți spun că, înainte de a veni la tine, am depus dosarul pentru azil politic. Și de acum te rog să mă consideri alături de tine în această luptă prin care să deschidem ochii occidentului asupra dramei românești fiindcă acolo nu se mai poate trăi, și cei ce putem încă lupta nu trebuie să-i lăsăm".

I-am spus să nu-și facă probleme cu Eva, că fata va veni sigur.

Nae Evolceanu a fost prezent în luptă participînd la toate acțiunile împotriva dictaturii comuniste, care, după distrugerea sufletelor începuse să distrugă și pietrele, demolînd altarele și monumentele ce ne legau de trecut. El a fost coautor al "Cărții negre a României", editată în patru limbi și înaintată forurilor internaționale, parlamentari, miniștri, șefi de state, și în care se spunea sub titlul "Strigăt de alarmă către lumea liberă": "În numele neamului românesc crucificat vă cerem să opriți expansiunea sovietică în ceasul al 12-lea. Acționați cu hotărîre pentru eliberarea popoarelor subjugate. Eliberarea acestor popoare este garanția libertății voastre!". Semnătura lui Nae Evolceanu se găsește pe acest document și pe încă alte zeci de memorii aflate în cancelariile occidentale.

În aceste ultime clipe cînd este prohodit Nicolae Evolceanu, gîndul ne fuge și la fericirea celor care au suferit pentru dreptate, căci tot ei au fi Împărăția Cerurilor.

Nicolae Evolceanu a văzut și trăit iadul regimului comunist, a trecut prin purgatoriu în Franța. Rugăm pe Bunul Dumnezeu să-i deschida porțile și să-l primească în rîndurile dreptilor, după o viață atît de zbuciumată.

Dumnezeu să-l odihnească!

Cicerone IONIȚOIU

NICOLAE EVOLCEANU era printre pușinii foști deținuți politici pentru care suferința era asumată ca destin și epurată de orice patetism retoric, de orice grandilocvență sumară și peremptorie. Izbînda lui asupra tinereții prigonite, a anilor furați a fost nealterarea propriei ființe, din care făcea parte și un umor devastator. Ar fi vrut să adauge atîtor mărturii dramatice o antologie a întâmplărilor comice din detenție care, departe de a diminuea infernul carceral, i-ar fi reconstituit adevărata dimensiune umană. Cei pușinii pe care i-am întîlnit avînd puterea de a depăși, cu decență și înțelepciune, schema victimizării personale, au fost și cei care au învins cu adevărat răul. Fiindcă nu s-au molipsit de urtutul și violența torționarilor, păstrîndu-și capacitatea nesfîrșit integratoare a risului. Nicolae Evolceanu făcea parte din această rară categorie de biruitori.

(A. C.)

LES DANAIDES

D'APRES ESCHYLE

ADAPTATION ET MISE EN SCENE DE SILVIU PURCARETE

Parc de la Villette

du 24 septembre au 6 octobre 1996
les mardi, mercredi, vendredi, samedi à 20h,30
le jeudi à 19h et le dimanche à 16h00

GRANDE HALLE

M. PORTE DE PANTIN - RESERVATIONS - 40 03 75 75

France Culture
Le mercredi, 18 septembre
13h40-14h
Avant-première
par Yvonne Taquet
avec Silviu Purcarate

Le dimanche, 29 septembre,
16h05 - 17h15
Un jour au singulier,
par Geneviève Ladouès
avec Silviu Purcarate

2500 de ani ca și acum. Este vorba de aceeași problemă tragică : relația unui străin cu celălalt, cu o altă națiune, cu o altă cultură. Astăzi, europenii săraci cer protecția europenilor bogați -

cazul României de pildă - invocând aceleași motive : "avem nevoie de Europa occidentală, fiindcă și noi suntem europeni, nu vă mai amintiți ce eram în urmă cu 50 de ani? Eram o țară europeană înainte de război, dar din rațiuni nedrepte, am fost închisă înafara ei. Iată-ne din nou, așa dar, protejați-ne, primiți-ne, fiindcă strămoșii noștri erau europeni, chiar dacă părem astăzi diferiți". Și europenii spun bine, sigur. "Vă acceptăm și, acceptându-vă, acceptăm și infernul vostru".

Spectacolul, în limba franceză, pune în scenă 110 actori români - cele 50 de danaide și 50 de egipteni - în rolurile principale regăsindu-i pe Coca Bloos, Mariana Burulană, Micaela Caracas, Radu Bellgan, Mihai Dinval, Victor Rebenciug, Alexandru Repan.

LUPTA

le combat

coupon réduction *DANAIDES*

100 francs au lieu de 140 francs

à presenter à la billetterie

du Parc de la Villette ou à joindre à votre règlement après réservation

au : 40 03 75 75

După un turneu în România, Austria, Olanda și Italia, cu un remarcabil succes la Festivalul de la Avignon în iulie, spectacolul lui Silviu Purcărete poposește la Paris. Personalitatea lui Silviu Purcărete, bine cunoscută în România, s-a revelat peste hotare, după 1990, cu spectacole ca "Ubu", "Titus Andronicus", "Fedra", "Piticul din grădina de vară" (care au primit peste 20 de premii), mărturie a fericitului paradox că dictaturile, în ciuda cenzurii înăbușitoare, nu pot ucide rezistența creatoare.

De la începutul lui 1996, Silviu Purcărete a fost numit director al Centrului Dramatic Național de la Limoges, unde prepară un spectacol cu "Trei surori".

Spectacolul "Danaidele", cu un prolog asupra tragediei, țesut din texte de Aristot, Nietzsche, Corneille, Schopenhauer, operînd distanțarea ironică față de montajul liber din operele lui Eschil, reconstituie mitul întemeietor grecilor, deci al Europei. Întreaga partitură a piesei aparține lui Silviu Purcărete, care, proiectînd-o vizual, cu soluții scenice inedite, impune spectatorului contemporan proximitatea ideatică a operelor clasice. Despre actualitatea lui Eschil vorbește însuși regizorul: "Problemele piesei erau la fel de importante acum

NOUȚĂȚI EDITORIALE

Ion Mihai Cantacuzino

O MIE DE ANI IN BALCANI
O cronică a Cantacuzinilor
în vâltoarea secolelor

trad. Maria Șerbănescu
și Sabina Drăgoi

Editura Albatros, 1996, 575 p.

Pasionantă lectură! Informația vastă - acte de cancelarie, corespondențe particulare, consemnări de călătorie, cronici, izvoare risipite în toată Europa, etc - reconstituie - fără urmă de pedanterie - cu înțelepciunea cronicarului și ironia subțire, dezabuzată, a modernului (aluzii și împrejurări politice contemporane relativizează dramatismul evenimentelor, fără a le știrbi contururile) jocul patetic între destinul individual al membrilor unei familii vechi de 10 secole și viforința istoriei, între iluzii, ambiții și necunoscutele căi ale Providenței... Implicați în istoria nu doar a Balcanilor, violența și perfidia veacurilor (de-a lungul cărora au fost decapitați, întemnițați, maziliți, înălțați și umiliți, bogați și spoliați, eroici și trăgători de ițe...) nu le-au putut anula Cantacuzinilor o vitalitate intelectuală și biologică exemplară, astfel încît

istoria însăși s-a lăsat marcată de încăpățînata lor voință de a dăinui și construi. În 1994, peste 300 de membri ai familiei, risipiți în întreaga lume, se întîlneau la București...

Dar cartea, completată cu hărți, planșe genealogice, note bibliografice și indice de nume, depășește cu mult povestea unei familii. Ea este un jurnal de călătorie imaginară în timp, cu actualizări surprinzătoare, cuprinde între copertile ei cîteva zeci de romane senzaționale, este o meditație morală asupra efemerului și deșertăciunii, neîncetînd să fie, în același timp, un eseu politic.

Autorul, membru al Academiei de Științe din New York și Paris, ofițer al Legiunii de Onoare, s-a născut la București în 1933, trăiește din 1947 în Franța și este în prezent șeful Agenției Franceze de Stat pentru Difuzarea Informației, după ce a fost, printre altele, director al prestigiosului CNRS. (A.C.)

Adrian Marino

POLITICĂ ȘI CULTURĂ
Pentru o nouă cultură română

Colecția Plural
Editura POLIROM, Iași, 1996

Jean-Marie Le Breton

LA CHUTE DE CEAUSESCU
Histoire d'une révolution
L'Harmattan

Pentru autor, fost ambasador al Franței din 1987 pînă în 1990 la București, revoluția a existat, chiar dacă dăinuie misterul asupra condițiilor în care actualul președinte Iliescu a pus mîna pe putere. Și execuția lui Ceaușescu, indiferent de scandalul juridic pe care l-a reprezentat, era justificată de pericolul ca Securitatea să nu curme starea insurecțională. O descifrare a evenimentelor care ne face să ne gîndim încă odată la naivitatea sau complezența unui Harriman... Cam în același timp cu apariția cărții, pe canalul Tv Arte, ziaristul Dominique Bomberger, într-o emisiune intitulată "Dosarele secrete", după 5 luni de anchetă, ajungea la concluzia "revoluției de palat" cu acordul tacit al Statelor Unite și autorizația Moscovei.

Cartea este însă interesantă prin anecdotică ei, de pildă "detaliul" că la ultimul congres al PCR, din noiembrie 1989, vorbitorii al căror discurs fusese înregistrat în prealabil, își mimau intervenția la microfon, ca primadonele care și-au pierdut vocea.

Evenimentele pe care le crează zilnic Primăria fac obiectul interesului ziaristilor care vor să afle cum e posibil, aici, la porțile Orientului... Mai ales că e vorba de o acțiune colectivă, nu doar de cîntea și dinamismul lui Victor Ciorbea, care, nîlmea, continuă să locuiască același apartament de trei camere la bloc...

O reclamă intolerabilă pentru putere. Așa că, brusc, bucureștenii au fost privați 24 de ore de apă caldă. RENEL, agenție a cărei conducere e numită de PDSR, a sistat livrarea de energie termică RADET-ului, care ține de municipalitate, sub pretextul ca

aceasta din urmă îi datorează 35 de milioane de lei. Doar că restanțele de plată sunt ale unor întreprinderi de stat. Ce contează. Trebuia inventată o nemulțumire a locuitorilor Bucureștiului!

Mai ales că, în dezastrul în care se află rețeaua sanitară, cîteva cabinete particulare din rețeaua particulară din București și-au anunțat intenția de a acorda asistența medicală gratuită pentru pensionarii cu venituri sub 150.000 lei pe lună, handicapaților, elevilor, studenților și șomerilor. Inițiativa face parte din "Contractul cu Bucureștenii" al CDR. Medicii speră ca pînă la sfîrșitul anului asistența gratuită să fie asigurată fluent.

DECESE

Dirijorul Sergiu Cellbidache la Paris; Nicolae Evolveanu, la Paris; Dumitru Pappoudoff în 25 august, la Monaco, în vîrstă de 99 de ani; Dr. Silviu Opris la New York; artista plastică Margareta Spătaru Cover, pe 31 august, la Toronto.

Senatorul (P.A.C.) de Alba Iulia, dr. Emil Negruțiu; prof. dr. Simion Purice; Lucia Angela Lecca; dr. Dumitru Ciocărlie; Iulia Silveanu; dr. col. Gabriel Ionescu; prof. univ. dr. ing. Dragoș Georgescu; ing. Mircea Octavian Sebe; col (r) Vasile Crăciunoiu; Lia Gălcă; ing. Teodor Demetrescu; Marieta Stănescu; col (r) Șerban Ctin Șerbănescu; Șerban Vulcan; Constantin Grosu; dr. Ion Viorel Corbu; dr. arh. Ilie Gheorghiu; Aurelia Smeureanu; Valdimir Lipcinski; compozitor Savel Horcea; Ion Condei; ing. Viorica Petrovici; dr. Nicolae Dorobăț; Bogdan Marcoci; Maria Marinescu; dr. Aurel Nemeșiu; Traian Harbuz; Sonia Mihalașu-Stănciulescu; Ilie Cârlea; Sandu Zamfir; Domnica Nichiforescu; Ioan Motronca; Constantin Mușat; Florica Soare (Rădulescu-Lemnar); Mia Pașoiu; Alexandrina Theodoru (n. Madgearu); Constanța Venescu; Șerban I. Ivănceanu; Iura Vasiliev; Sanda-Ana Chihodaru; ing. Dorel Mircea; prof. dr. doc. Tudorel Baicu; gen. Lucian Alexandru; Elisabeta Dobre; Antigona Caracaș (Gramatopol); ing. Ion Mătasă; Mihai Trăiloiu; Elena Zamfirescu; Marioara Filip; ec. Dragoș Sburlea; prof. dr. Pătru Meilă; Maricica Brăilescu; Lucia Mărculescu; Reghina Elisabeta Oancea (n. Popovici); Natalia Florica Culacov; Wilhelm Iulian Maschievici; dr. Vladimir Gheț; Sergiu Săraru; farm. Zoe Neber; Aurel Navrea; dr. Flaviu Roșcanu; Doina Tăslăuanu; ing. Elena Viorica Ciurezu; Lucia Angela Olteanu; Maria Dumitrescu; Arcadie Zbulică; Zoe Angheluță; Corneliu Stoicescu; Petre Grancea; dr. Emilian Diaconu; Virginia Sandu; Maria Dumitru; Nicușor Munteanu; Maria Dragomir; Paul Ghiță; Ion Grigore Calomfirescu; Aspazia Bălănescu (Archin); Ruxandra Topârcean; Vasile Băbulescu; dr. Aurel Nemeșiu; ing. Vasile Miu; Leon Gădiceanu; Cristina Carmen Stanca; Elena Popescu-Tehulea; Ioan Petruț; dr. Mircea Păun; Sanda Pavel; Ecaterina Aretina Bulăreanu; prof. Petre Mărculescu; Ioana Enculescu; ing. Tiberiu Potoceanu; dr. Mihai Sâmpetru; Olivia Diaconescu; Maria Mărgăritărescu; Anișoara Badea; Viorica Leonovici; Florian Crețu; dr. Dumitru Stancu; Ada Ulubeanu (Bercovici); ing. Vasile Stănescu; Viorel Marmandiu; prof. dr. Constantin Ionescu; av. Mircea Nuțescu; Constantin C. Crăsnaru; Neli Boureau; col (r) Sorin Iulian Dănilă; Dan Tocoianu; mr (r) ing. Alexandru Jiletcovici; Maria Tortolea; Anca Drăgan; Benedict Gănescu; Gabriela Călin; prof. univ. dr. Mircea Marius Gropposila; Catina Papadopol; Nina Bogos; Peter Julea; Josefina Stavri; Gheorghe Mănescu; Elena Bojan; Gheorghe Lemnar; Constantina Măndru; Alexandra Comănescu; Sorin Parmac; dr. Maria Rădulescu; ing. Octavian Dragea; Elena Licareț; Ilie Iancu; Elena Lazăr; prof. Tereza Ignat; Mihail Negritu; Ovidiu Mircea Pârvan; Nicolae Cristoloveanu; Ecaterina Merișescu; Rozalia Oczenas Maioreescu; Josefian Stavri; Zizi Golstein Bărbulescu; dr. Emilian Diaconu; Jean Tepfner; căp. (r) Ion Pantazi; Nicu Hofman; Steliana Mustață; Ionel Dragomir; Ioan Călinescu; Otilia Mihăilescu (Medrea); Maria Crișan; Elena Epuraș; ing. Ion Chindea; Marius Peta; Maria Moldoveanu; Ecaterina Techera; Ioan Marcel Bulandra; Constantin Simion; Eugenia Lazarovici; Constantin Hagiescu; Irina Schwartz; prof. univ. I.L. Georgescu; Constantin Băbeanu; col ing. Alex. Ioan Muscan; Magdalena Bălescu; Victor Paraschiv; col (r) Athanasie Vasiloglu; Aura Nimigeanu; farm. Nicolae Macsimescu; Iulian Zoescu; Natalia Ciureanu; Ludmila Hausner; Sava F. Negroiu; ing. Mircea Bercan; Maria Constantin; ing. Victor Micu; Gheorghe Negoescu; Ofelia Hango; veteran de război Iancu Ceaureanu; ing. Eugeniu Bărbulescu; Denisa Maria Pădureanu; ing. Toma Ion; Andrei Popa; Emilia Cionga; Constantin Iacob; Ion David; ing. Ioan Prodea; Zoe Călugăreanu; Eugenia Vasilescu; veteran de război mr. (r) Costel Ionescu; Maria Zamfir; Mircea Ciomescu; prof. dr. ing. Emanoil Cocos; dr. Radu Bonachi.

**VICTOR ROMAN - sculptures
DANA ROMAN - peintures et objets
du 25 septembre au 3 novembre 1996
Musée du Donjon,**

Place du Guesclin, Niort, tél. 49 28 14 28

A cette occasion et avec la participation du Musée de Niort, les Editions Adam Biro publient une monographie consacrée à l'oeuvre de Victor Roman.

NATURALIZARI "Journal Officiel", 28 iulie, 4, 10, 27 august și 1 septembrie 1996, publică numele următoarelor persoane născute în România, care au obținut naturalizarea franceză: Romana Flavia Andronescu (n. Ganea), născută la Galați; Corneliu Andronescu, născut la Constanța; Pavel Codiță, născut la Coșuleni; Aurica Codiță (n. Nicolae), născută la Buzău; Vasilica Dragomir, născută la Craiova; Firas Ghanem, născut la Craiova; Linda Ghanem, născut la Craiova; Ecaterina Negru (n. Stoica), născută la Urziceni; Mihai Bogdan Negru, născut la București; Valentin Nichifor, născut la București; George Sava, născut la Pantelimon; Mihai Alexandru Sava, născut la Constanța; Adriana Sava (n. Ghindea), născută la Constanța; Floarea Beznea (n. Hentes), născută la Budești; Camelia Bucur (n. Teodorescu), născută la București; Teodor Dorel Bucur, născut la Turda; Theodora Bucur, născută la Alba Iulia; Antoine Herstein, născut la Oradea; Glorian Constantin Leu, născut la Timișoara; Decebal Nițulescu, născut la Chișiinău; Vanda Simona Raluca Nițulescu (n. Mihuleac), născută la București; Traian Bereșteanu, născut la București; Alexandru Delamoreanu, născut la Lipova; Aurica Eleonora Delamoreanu (n. Boros), născută la Arad; Gabriela Frasie, născută la Sibiu; Vasile Ion, născut al Armașești; Adriana Gabriela Oltea Niculescu (n. Hutupaș), născută la București; Nicolae Niculescu, născut la București; Maria Cristina Niculescu Hutupaș, născută la București; Traian Radiciu, născut la Titești; Raluca Violeta Radiciu, născută la Sibiu; Anamaria Diana Radiciu, născută la Sibiu; Violeta Radiciu (n. Rău), născută la Sibiu; Mihaela Carmen Zamora (n. Bucșe), născută la București; Dan Zamora, născut la București; Anamaria Zamora, născută la București; Christian Zamora, născut la București; Auerlia Jana Marinescu, născută la Constanța; Dana Ilincea Lucia Petrișor (n. Konya), născută la București; Panait Toader, născut la Zilișteanca Bacău; Rodica Toader (n. Marinescu), născută la București; Ana-Maria Țurcanu, născută la Cluj; Călina Țurcanu, născută la Cluj; Florita-Marilena Brocia (n. Guna), născută la Teiuș Alba; Ioan Brocia, născut la Bicazul Ardelean; Angela Hanu, născută la Tîrgușor; Simona Vasilica, născută la Constanța; Nicolae Constantin Moldovan, născut la Bocșa Română; Mariana Moldovan (n. Filip), născută la Valea Pai; Nicolae Valentin Moldovan, născut la Bocșa Română; Adrian Nicolae, născut la București; Alexandru Gabriel Palade, născut al București; Paul Iulian Poziumschi, născut la Tîrgu Jiu.

le combat

Directeur: Michel Korné 07/09/96
ISSN 1148 - 7321

NUMERO 271

TARIF D'ABONNEMENT ANNUEL

En Francs Français:

FRANCE FRF 250
EUROPE FRF 300

Par avion :

AMERIQUE
AMERIQUE DU NORD FRF350
ISRAEL
AMERIQUE DU SUD
ASIE FRF 450
AUSTRALIE

En d'autres monnaies, le tarif est majoré des frais bancaires d'encaissement comme suit.
DEM 100 - CHF 90 - GBP 35

USA 60 ou équivalent

USA 70 ou équivalent

125 Bureaux de la Colline - 92213 St-Cloud-France
Tel. (33-1) 46020540 Telefax (33-1) 46 02 14 37 - Tlx 270152 F
Commission Paritaire N° 65481 - CCP.: 11 341 71 A Paris

L'EUROPE ET L'AMERIQUE ONT ENCORE BESOIN D'UNE SECURITE COMMUNE.

par Michel Korné

L'échec des nationalistes et des communistes lors des élections des 16 Juin et 3 Juillet n'a pas servi de leçon au haut commandement russe. Les généraux formés à l'école stalinienne et avancés en rang à l'époque de Brejnev, se refusent à admettre que le peuple russe n'est guère disposé à soutenir une politique semblable à celle qui a conduit, il y a dix ans à la défaite russe en Afghanistan.

L'héritage soviétique

L'obstination des militaires à vouloir imposer une solution de force en Tchétchénie, s'est déjà retourné contre eux. Il y a cinq années, lors de l'éclatement de l'URSS, l'armée russe jouissait encore d'un grand prestige dans l'opinion publique russe. Les Russes voyaient dans l'armée le rempart naturel contre toutes menaces étrangères. Son retrait de l'Allemagne de l'Est, son comportement lors des interventions dans les républiques périphériques, Pays Baltes, Moldavie et surtout les revers enregistrés au Caucase et en Tchétchénie, ont compromis ce prestige, cependant que le coût financier restait excessif pour une population appauvrie.

Même si en fin de compte, l'armée russe avait repris le contrôle de la capitale tchétchène, un tel succès militaire aurait été sans lendemain. La Russie n'est plus en expansion. Elle ne bénéficie plus de l'accroissement démographique qui a nourri sa politique de conquêtes depuis quatre siècles. Son potentiel humain stagne et vieillit. Il commence même à décroître, face à des peuples asiatiques, dont les musulmans à forte croissance démographique. Certes, la conjonction démographique des peuples européens voisins est semblable à celle des Russes, mais le reste de l'Europe bénéficie d'une supériorité technique, de richesses économiques, d'un mode de vie et surtout conserve la confiance en l'avenir qui compense sa faiblesse démographique.

Pendant les sept décennies du communisme, le peuple russe a été à la fois épuisé démographiquement, ruiné économiquement et démoralisé. Les

époques de Lénine, de Staline et celle de Brejnev n'ont laissé aucun héritage qui justifie les sacrifices qu'elles ont imposé à la population. A ce jour, le seul vestige de la puissance passée reste la bombe atomique qui ne rassure personne et n'est même pas en mesure de contenir les pressions démographiques du monde musulman ni même celle que pourra faire peser sur l'Extrême Orient russe, dans quelques décennies, une Corée unifiée. Les Russes savent que la conquête, au siècle dernier de Port Arthur rebaptisé Vladivostock, n'a rien d'irréversible.

La caste militaire et ses alliés du KGB ne pourront empêcher indéfiniment la Russie à repenser sa politique et en particulier son rôle et ses objectifs internationaux.

L'alternative

Il y a trente ans, Soljenitzyne avait conseillé aux dirigeants de l'URSS de renoncer à leurs conquêtes et de concentrer leurs efforts sur la mise en valeur des terres russes. Ce fut la principale cause de son expulsion par Brejnev. Depuis, les faits lui ont donné raison. En poursuivant une politique dont elle n'avait plus les moyens, l'URSS s'est effondrée. Cette même politique fait, que de nos jours, certaines terres russes périphériques risquent d'être également menacées.

Le monde et en particulier l'Europe n'ont guère intérêt à ce que ces menaces se réalisent. Les ressources des territoires russes de Sibérie sont nécessaires à l'ensemble de l'Humanité. Elles pourront être plus aisément mises en valeur par une Russie démocratisée que si des peuples qui succombent au fanatisme religieux de l'Islam venaient à s'en emparer.

Les Russes sont Européens et ont besoin de l'Europe. Les revers en Tchétchénie, au même titre que la crise économique traversée par le pays, finiront bien par démontrer cet impératif à leur opinion publique. Toutefois pour le moment, les sentiments anti-occidentaux restent puissants et freinent cette évolution d'autant qu'ils sont attisés par les militaires et le KGB qui craignent que

le rapprochement de l'Europe leur fasse perdre le pouvoir.

Pour démocratiser la Russie, les élections libres ne suffisent pas. Il faut supprimer le KGB en lui substituant une police intègre et puissante qui puisse combattre efficacement la corruption, les mafias et le crime organisé. Il faut également réorganiser l'armée en réduisant ses effectifs et en mettant à la retraite ses cadres dirigeants. Les conditions pour le faire sont mûres. Le comportement des troupes envoyées à Grozny et dont certaines vendaient leurs équipements et leurs armes, le prouvent. Ce comportement est celui d'une armée démoralisée et méprisée par une opinion publique devenue pacifiste déjà pendant la guerre de l'Afghanistan.

Certes, l'ensemble de l'Europe est pacifiste, ce qui explique les réticences des pays de l'Union Européenne à intervenir militairement pour arrêter les massacres de l'ex-Yougoslavie. Dans les démocraties occidentales, il existe toutefois une confiance dans les institutions, y compris dans l'armée, qui fait qu'il n'y a pas de rupture entre la population et son armée. Cette rupture existe en Russie et l'acharnement des chefs militaires à imposer des solutions de force, ne fait que l'accentuer.

La manière dont se sont déroulées les négociations entre Russes et Tchétchènes, le démontrent. L'opinion publique soutenait l'ex-général Lebed dans ses tentatives à faire cesser les combats, même en admettant la défaite. Ce sont les chefs militaires russes qui faisaient tout pour les faire échouer.

Conflits de civilisations

Tout en favorisant une solution négociée, l'Occident et l'Europe sont restés en retrait. Ils pouvaient difficilement intervenir dans le conflit sans risquer d'accentuer les sentiments anti-occidentaux de certains Russes. L'issue du conflit tchétchène concerne toutefois l'Europe directement et ne se limite pas à la seule Russie.

Suite page II

Grozny et la Tchétchénie sont sans doute plus éloignés de Bruxelles que ne le sont Sarajevo et la Bosnie mais le conflit est de même nature. Ce n'est pas un conflit uniquement local entre Tchétchène et Russes. Le conflit se déroule entre un des peuples de la périphérie de l'ex-empire soviétique et les Russes, mais il diffère des autres conflits locaux, entre Russes et Baltes, Moldaves ou Géorgiens, par le fait que ces derniers appartenaient à la même civilisation que les Russes. Même après des heurts sanglants entre Européens, une solution pacifique peut être trouvée entre les ex-belligérants, dans la mesure où la menace militaire cesse. Nous en avons l'exemple dans les récentes négociations, entre Serbes et Croates, alors que les exactions des deux camps avaient atteints, il y a peu de mois, des degrés de violence extrême.

Le conflit serbo-croate aussi bien que ceux des Russes avec les différents peuples européens périphériques à la Russie, ont un caractère national fortement enraciné dans le passé et appartiennent au siècle passé. Peu d'Européens souhaitent encore s'enfermer dans des frontières nationales. Les peuples européens qui n'ont pas eu d'Etat national moderne et ne le réalisent que maintenant, tels les Croates, les Ukrainiens ou les Biélorussiens, sont conscients qu'ils appartiennent à une entité plus vaste, celle de l'Europe, à laquelle appartiennent également leurs voisins, même si ces derniers sont leurs adversaires, voire parfois leurs "ennemis héréditaires" de jadis.

Le conflit entre Russes et Tchétchènes n'oppose pas uniquement des nations, mais surtout des civilisations, la civilisation européenne judéo-chrétienne et celle Sud-Est méditerranéenne musulmane. A ce stade de son évolution, cette dernière diffère de la première par le fait qu'elle aspire à faire son unité non par la démocratie mais par l'intégrisme religieux.

Pendant des siècles l'Europe a tenté de faire son unité par la conquête religieuse et militaire, voire idéologique, sans y parvenir. Elle semble finalement pouvoir y arriver par la voie pacifique de la démocratie et de l'esprit de tolérance. Les Européens du Centre et de l'Est, dont ceux de l'ex-URSS s'en rendent compte même s'ils n'ont pas encore acquis l'esprit de tolérance indispensable au fonctionnement des institutions démocratiques.

Dans les pays musulmans, le besoin d'unité se fait à son tour sentir, mais il reste encore fortement imprégné de l'intégrisme religieux dont les fanatismes font des ravages depuis les bords de l'Océan Atlantique jusqu'aux confins de

l'Himalaya. Il est improbable que l'unité du monde musulman puisse se réaliser sur de telles bases, compte-tenu des oppositions entre Schistes et Sunnites ou entre les monarchies traditionnelles et les républiques dictatoriales. Les conflits internes au monde musulman risquent de se prolonger sans réduire toutefois la pression surtout démographique mais parfois aussi économique des peuples musulmans sur l'ensemble de l'Europe.

L'enjeu pour l'Europe

Dans l'Union Européenne la pression musulmane s'exerce par la main-d'oeuvre des immigrés et de leurs descendants. En Europe du Centre et de l'Est, notamment dans les Balkans et dans les pays riverains de la mer Noire, ce sont les produits et hommes d'affaires turcs et du Moyen-Orient qui pénètrent sur les marchés chaotiques des économies ex-communistes. Pendant l'époque de transition vers l'économie de marché, les commerçants turcs et arabes étaient parmi les premiers à proposer des produits bon marché de faible qualité. Récemment toutefois, la nouvelle tendance les fait apparaître également comme investisseurs à moyen terme.

Compte-tenu du niveau de vie bas, la pénétration démographique musulmane reste momentanément faible dans l'Europe du Centre et de l'Est. Cependant une Turquie dont la population continuerait à augmenter pour atteindre cent millions d'habitants, exercera inévitablement une forte pression démographique sur ses voisins européens, comme elle en exerce déjà depuis plusieurs décennies sur l'emploi en Allemagne Occidentale.

Par rapport à l'ensemble de l'Europe, le monde musulman reste pour le moment, de l'Algérie au Moyen Orient et aux républiques musulmanes de l'Asie Centrale, le fournisseur indispensable d'énergie pour toute l'Europe. Il représente également un important débouché pour notre continent.

Par ses mécanismes économiques, l'Union Européenne a déjà élaboré une politique commune sur bien des points à l'égard des différents pays musulmans. A cette politique ne participent toutefois pas encore les pays de l'Europe du Centre et de l'Est. Or ce sont ces pays et en particulier la Russie, qui sont en contact constant avec les Musulmans.

La nécessité d'une politique européenne commune, englobant la Russie mais aussi l'Ukraine, la Roumanie et la Bulgarie, est déjà apparue lors de la guerre dans l'ex-Yougoslavie. L'Europe a été incapable de la mettre en place ni même de parler d'une seule voix, ce qui n'a fait qu'attiser le conflit. Il aura fallu des pressions répétées et l'intervention de l'aviation américaine pour imposer le cessez-le-feu, dans une région où le

conflit pouvait être limité par le cadre géopolitique.

Si de semblables conflits devaient éclater en Asie, le long de la frontière entre Européens et Musulmans, il n'est pas sûr qu'une intervention américaine puisse arrêter les combats.

Sur ce point, l'intervention américaine contre Bagdad a déjà montré ses limites, alors qu'elle était dirigée contre un pouvoir établi et contre des objectifs militaires plus faciles à atteindre que les guérillas.

En effet, les méthodes de guérillas employées par les intégristes musulmans de même que celles des terroristes au service de certains gouvernements de la région, ne peuvent être vaincues par les moyens occidentaux utilisés dans l'ex-Yougoslavie. Pire même, une action comme celle de Bagdad ou de Tchétchénie est de nature à renforcer les sentiments anti-américains et anti-européens déjà suffisamment développés dans les pays musulmans. De ce fait, les combats de Grozny comme ceux du Kurdistan dépassent de beaucoup le cadre russo-tchétchène ou kurdo-iraquien et concernent l'Amérique aussi bien que l'ensemble de l'Europe.

Aussi serai-il souhaitable que l'Amérique et l'Europe essaient d'élaborer une politique commune dans leurs rapports avec les Musulmans sans se limiter à l'énergie, aux conflits frontaliers et à la lutte contre le terrorisme international.

L'Organisation sur la Sécurité et la Coopération en Europe (OSCE) qui a succédé à la CSCE fondée par l'Acte Final d'Helsinki, est le cadre tout désigné pour l'élaboration d'une telle politique, car les USA et le Canada en font partie.

Malheureusement cet organisme a été négligé depuis l'effondrement du communisme.

Or, si l'OSCE n'est plus le lieu des négociations entre deux super puissances, l'URSS et les USA et leurs alliés, elles pourraient reprendre le rôle éducatif que la CSCE a joué pendant près de vingt ans auprès de l'opinion publique européenne.

Cet aspect éducatif a été sous-estimé dans le passé, pour ne retenir de la CSCE que les négociations politiques rendues particulièrement laborieuses par la règle de l'unanimité. Cependant, c'est bien l'aspect éducatif qui a joué le rôle déterminant dans l'évolution de l'Europe du Centre et de l'Est du système totalitaire communiste vers les régimes actuels de transition.

De nos jours, alors que la crise économique incite les opinions publiques nationales à s'isoler de leurs voisins, l'esprit de Helsinki et l'OSCE qui en découle serait des plus utiles pour redonner un but commun aux Américains et aux Européens.